

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2732/2020
23.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Славољуб Гајић адвокат из ..., против туженог Дома здравља „Стари град“ из Београда, чији је пуномоћник Весна Милановић адвокат из ..., одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2437/19 од 20.09.2019. године, у седници већа одржаној 23.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2437/19 од 20.09.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2987/17 од 05.12.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и утврђено да је ништав Анекс број V Уговора о раду бр. ...-.../... од 26.07.2013. године, закључен између парничних странака. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 146.250,00 динара, са законском затезном каматом почев од 05.12.2018. године, као дана пресуђења, до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2437/19 од 20.09.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2987/17 од 05.12.2018. године, у ставу првом изреке и утврђено да је ништав члан 2. Анекса 5. Уговора о раду бр. ...-.../... од 26.07.2013. године, закљученог између парничних странака, а у преосталом делу је одбијен тужбени захтев тужиље за утврђење да је у целости ништав Анекс 5. Уговора о раду ...-.../... од 26.07.2013. године. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 2987/17 од 05.12.2018. године и одређено да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом надокнади трошкове поступка по жалби у износу од 33.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова за састав одговора на жалбу.

Против правноснажне другостепене пресуде тужила је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примеме материјалног права, позивајући се и на одредбу члана 404. ЗПП.

С обзиром да је ревизија дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни касациони суд није испитивао разлоге за дозвољеност посебне ревизије.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 52/11...55/14...87/18) и одлучио да ревизија није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредбама парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се не указује на постојање других апсолутно битних повреда одредаба парничног поступка које могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП. Другостепени суд је за своје одлучивање дао јасне разлоге, па не стоји навод ревидента да побијана пресуда не садржи правно прихватљиву аргументацију зашто анекс 5 уговора о раду није ништав у целости. Није основан навод тужиле да другостепени суд није ценио позивање на дискриминацију која се односи на чињеницу да послодавац за њену плату не обезбеђује средства из РФЗО. Ово из разлога што је управо у том делу правноснажно утврђена ништавост Анекса 5 Уговора о раду.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог на пословима ... у Сектору за Тужени је 26.07.2013. године понудио тужили измену тачке 14. Уговора о раду од 04.06.2002. године, а као разлог за измену уговорених услова рада навео је Одлуку Уставног суда I Уо-578/11 од 22.07.2013. године којом је утврђена несагласност са Уставом и законом Правилника туженог о зарадама и другим примањима на основу прихода оствареног пружањем услуга на тржишту из области стоматолошке здравствене заштите број 712 од 13.02.2009. године. Спорним Анексом 5. Уговора о раду од 26.07.2013. године, у члану 1, регулисано је како се обрачунава зарада тужиле. Чланом 2. Анекса 5. је одређено да се зарада исплаћује из средстава остварених на основу пружања стоматолошке здравствене заштите која није обухваћена обавезним здравственим осигурањем. По члану 3. Анекса 5, остале одредбе уговора о раду су остале непромењене.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев за утврђење ништавости целог Анекса 5. Уговора о раду. По оцени овога суда исти је ништав сагласно члану 103. ЗОО јер поступак закључивања Анекса 5. није био законит. Понуда за закључење Анекса није била сачињена у складу са чланом 172. Закона о раду. Поред тога, прописи који регулишу плате запослених у здравственим службама су императивног карактера те је тужени био дужан да испоштује минимум износа плате утврђен тим прописима. Одредбе члана 1, 3. и 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама и Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата у јавним службама регулишу да запослени за свој рад примају плату, а не зараду. Околност што део запослених, па и тужила, обављају

услуге које нису у оквиру обавезне здравствене заштите не може мењати карактер накнаде за рад.

Другостепени суд је потврдио став првостепеног суда да се у погледу плата запослених у здравственим установама примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама са Уредбом о коефицијентима, те да исплата плате не може бити условљена обезбеђењем сопствених средстава здравствене установе. Стога је потврдио првостепену пресуду у делу који се односи на ништавост члана 2. Анекса 5, док је у погледу осталих одредби Анекса 5, посебно члана 1, закључио да нису ништаве. Ово из разлога што је закон прописао начин обрачуна плате запослених, а основицу за обрачун и коефицијенте утврђује Влада Републике Србије. Коефицијенти су одређени Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата у јавним службама. За радно место ... - ... одређен је коефицијент 12,59 који је наведен у члану 1. Анекса 5. Уговора о раду закљученог са тужиљом. Стога уговарање да се плата обрачунава множењем наведеног коефицијента са ценом рада и да се увећава за минули рад 0,4% од основице није у супротности са императивним нормама. Околност да понуда за закључење Анекса 5 није садржала све елементе из члана 172. Закона о раду, по оцени овога суда, могла би бити од значаја да је тражен поништај Анекса 5, што није предмет захтева.

Ревизијом тужиље се истиче да је другостепени суд погрешно применио материјално право јер је по ставу ревидента Анекс 5. ништав јер не садржи новчани износ уговорене плате на дан закључења, што је обавезна садржина уговора о раду по одредби члана 33. став 1. тачка 10. Закона о раду и члана 3. став 2. тачка 10. Посебног колективног уговора за здравствене установе у јавном сектору. Ревидент сматра погрешним навод другостепеног суда да је коришћење термина „зарада“ уместо термина „плата“ у побијаном Анексу 5 само погрешно означавање обзиром на суштинске разлике између плате и зараде. Указује и да је другостепени суд у више одлука потврдио став првостепеног суда о ништавости Анекса уговора о раду са истом садржином закључених између других запослених и тужене.

Оцењујући изложене ревизијске наводе, Врховни касациони суд налази да ревизија није основана. Правилно је становиште другостепеног суда да је чланом 1. Анекса 5. утврђено право тужиље на плату у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата у јавним службама. Зато је основано одбијен тужбени захтев тужиље за ништавост ове одредбе а самим тим и Анекса 3. уговора о раду у целости. За другачије пресуђење нису релевантне пресуде на које се тужиља позива јер су дати разлози у овом спору засновани на аргументованом становишту другостепеног суда да је ништава само одредба члана 2. Анекса 5. уговора о раду, што у смислу члана 105. ЗОО не води ништавости Анекса 5. уговора о у целини.

На основу изложеног и члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Туженом не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, с обзиром да трошкови одговора на ревизију не представљају трошкове који су били

потребни за вођење парнице, сходно члану 154. став 1. ЗПП, због чега је одлучено као у ставу другом изреке, на основу члана 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић